د پیښور یاد

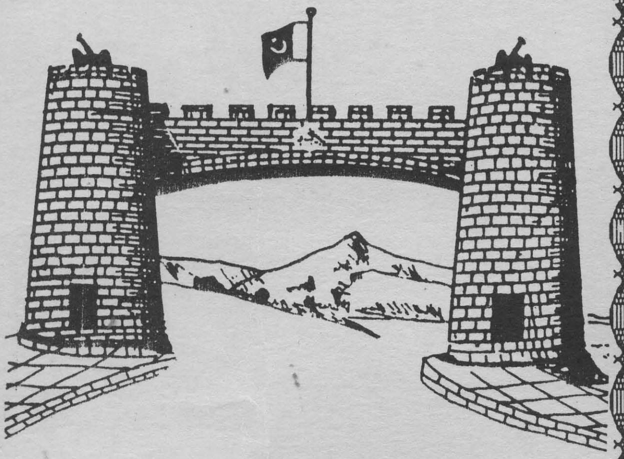

محمد زمان « مزمل »

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور ياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د "پېښور یاد" قصیده د خیبر
درانه او قدر من ادیب
امیر حمزه شنواري
ته اهداء کوم.
هغه چې د لوارګي د هسکو ځي
زما د هسکیرولو د بهیر ننداري
شاعري ورکنګل کړه.

شکریه

د قدرمن قاضي صاحب وفادنه
مننه کوم چې د پېښور یاد رسالې
په طبعه کې ئې مـاسره د پېښـور
او پېښـوریانو په یـاد کـې ځـان
شـریک کـړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدمه

دیوه ښار اویا یوه ملت په رابطه شعر او قصیده ویل اوبیا دداسي ښار او ملت په ارتباط چي دکلنو کلنو را هیسي دهغه سره داستعمار په خو له ددښمني او تر بګني مستي تراني زمو نږ په غوږو کي ازانګه کوي څه آسان کار نه دي داګران کار که اسانه کړي هم دي نو دپاکستاني ملت بي کچه ښیګړي آسانه کړي چي زمادملت سره ئي دتاریخ دیوه تور دور په لړ کي تر سره کړه .

زه پو هیږم چي زما دپاره بالذات څو مره ګرانه ده چي ددیورند دي خوا ناخوږلو غوښنو ته پاستي پاخه کړم ولي په پیښور کي زمادملت پتمن ژوند زما ویده شجاعت را ژو ندي کړ تر څو زه هم دیوه بیګانه ملت ښیګړه دبي خبره و ګړو ستوغو او پیغورو نو ته تبي نکړم اوداحسان خاوند ته دافغان دشخي شملي په خوله توریالي مننه وړاندي کړم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پو هيږم چي په پيښور باندي به زه پدي نغده مينه دځينو له نظره محاكمه اودځينو نورو له نظره يو بل شان ښكاره شم ولي زه خلكو ته هر رنګ چي ښكارم خو ماته خپله دپيښور رنګ ډير په زړه پوري دي ما په دي مينه باندي ځكه ځوك پړكولي نه شي چي ديوي خوا پيښور زما په سر ډير بمو نه او دماكي ګاللي اودبلي خوا پيښور دفطرت (لمو نخ او پردي)ښاردي او په دريمه درجه كي هغه ازادي چي دلته ليدل كيږي هغه بي ساري او په زړه پوري ده داخوپه ځاي پريږ ده چي پيښور هسي دپيښور په خاطردغه مقام نلري ځكه چي افغان داحسان دخاوندانو پاس نه شي هيرولي .

ماته كه پيښور ددي وړ ګرځيدلي چي دمره زړه پري و بايلم نو ما چي كابل پريښود نو طهران مي وليد او رياض هم . هغه تهران چي زمايو نيم مليون بي كوره يي دكمون دشره ١٥ كاله خوندي كړل اوهغه رياض چي په هر كور كي ئي زما ديتيمانو مقرره كومك مياشت په مياشت بيليږي ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پيښور كي دمهاجر افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نيمګړي قصيده هم نه شي پوره كولي او هغه دتاريخ بي ساري ميلمه پالنه ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سياسي اختلاف او خواددري مليونه
مهاجرينو په خو ندي كولو كي دهر پيښوري برخه يقيني ده
او پدي باب چي چا زياته پا لنه كړي هغوي به دكمي پالني
دخاوندانو په باب زمو نږ دمنني څخه زړه نه تنګوي چي كه
ښه هر څو مره كم هم وي خو ښه دي ولي كيسه لنډوم چي زه
پيښور ددي واړو اوچت ګڼم او پدي كي زما خبر او شكريه
هغه د كوڅي عام پيښوري او پاكستاني ته متو جه ده چي
ددري مليونو په پنځلس كلنه ملميستيا كي تندي غونځي هم
و نكړي او كه نه زه كله د كابل دكمو نستانو خبر په ځان
اخلم چي هغوي ووائي چي پدي كار زه دبيګانه ژدپاره چو
پړكو م . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچينانو سره په توره
شپه دكوره وايستلم هغه هم پيژنم اودغه دډيورند دي خوا
مسلمان هم ښه پيژنم چي پوره نيمه پيړي مي د روس په
لمسه هغه ته دبيګانه په ستر ګو كتلي ولي هغه زما په بده
ورځ دا دخپلو سرو دو ستانو په ظلم جنه ورځ په كار ... او
ښه په كار راغلل.
كيداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان كي
هم او ضاع بل رنګ واخلي او دلته هم . حكو متو نه خو
اوس امريكا جوړوي مخكي روس اوامريكا په دواړو.
كيداي شي راتلو نكي حكو متو نه دغه دو ستي خداي
مكړه په دښمني بدله كړي ... كيداي شي دمهاجرينو نه يو
هم دلته پاتي نه شي ... دكمپ خبري ختمي شي ... را

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلو نکي نسل داخاطره له یاده و باسي ... او ضاع نوي رنګ واخلي او بې پاسي خوا ولاړه شي ولي پدې ابتدائي قصیده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدې ځاي پرې کړم تر څو داقصیده ددې دواړو ملتونو ددوستي او ورورولي ددوام دپاره یو بل سند شي .

زه خپله په پیښورکي ډیر کم اشنایان لرم طبیعتاً دخلکو سره ئې خلطیت نلرم ولي زما دملت سره ددې خلکو پښتنولي اواسلامي رویې زه پدې کرښه ودرولم او تر څو ژوندي یم دپیښور او پیښور یانو یاد به زما په زړه کې ژوندي وي .

مزمل ۱۳۷۲/۸/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پېښور یاد

پېښورکه مې دمیني یکته ښار شو – ځکه ما لره په بده ورځ په کـــار شو
مدیني په شان ئې ماله پــناه راکړه – هر وګړي مي بې کوروته انصارشو

دکمون خبر چې هلته کې په زور شــوه
په ما خپله خاوره تنګه لکه کـور شـــوه
ما مې خپل او خپل وطن په ژړاپرېښـول
تیکه ماته په وطن کې نور پیغــورشـــوه

تا ته راغلـم پېښوره ستـا ملــت هم
زما له هره کړیــــدلي په تن زار شو

زه بې کوره دې په کورکړم،کور دې راکړ
پـور وړې درته راغلم پــــوردې را کـــړ
ځنګـلونو او بېدیــــاو دې پـــــه آب کړم
کور دې راکړ اور دې راکړ ګوردې راکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

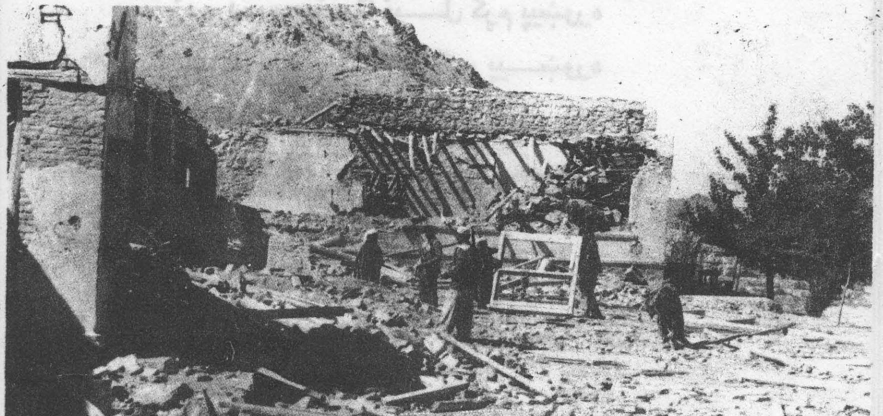

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما بچي هم ســـتادښو دي پوروړي
پاس دي پيټي اوس زما داوړو بارشـو

تاته راغـــلمه دليـــريو لارو سترې
پســي لو خي لمرو هـــلي لـكه مړي
نه مي كور ؤنه مي كار ؤبيـــخ ختلي
دصـــحرا كړيو و هـــلي ژرنده كړي

تا په كوركړم تا په كاركړم ټول ملت زما
ستا په مينه دعـزت او دروزگـار شو

زه پردي وم خـوتاخپـــل كړم پيښوره
مسا فر دي پـه كابـل كړم پيـــښوره
ما پرون چـــي په تـروه ټنـــده رټلي
تا په هغه ټنده ښـــكل كړم پيښـــوره

نن چي ستايم خوددي ســتايم مگـــرواوره
خداي دي ســاته او كـــه نه نوزماوار شو

زه چي ننگ داسلام واخستم پښـتون شوم
توره شپه مي وطن پريښوده بيـرون شـوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

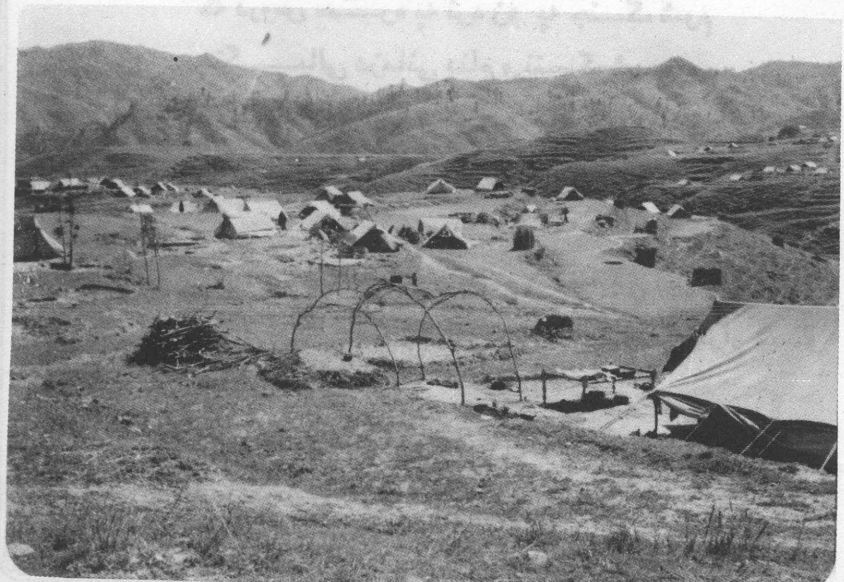

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه څـو مليون شـوم
څـمـکه تنګه شوه په ما خـــو زه پاړه تلم
پيـــښورته چـــي زمــــا نويم ديـــارشـــو
په بمو نو مي کـلاوي ســـر نګـــون شوي
ستا صحراوي په ماړکي چي پرو ن شـوي
هلته ستړي زمـــا له تا چـــي تاويـــدل بــه
دست غيب زما درغنده بدلـــــون شــــوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقـــلاب زمــــا دبــــــرم خــوارو زار شو

که دروس ســــــره په نره زه په جنــګ شوم
جنګـــــــيالي دزماني دنام و ننـــګ شـــــوم
ناشکســـته روس سر ماتي مــــــاتي و کـــړه
دخوشحال په انـــد چي زه ئي سرپه سنګ شوم

دالـــو ئي او فخـر هلتـــه مي نصـيب شـو
چي مي بـال و بـــړ په تاکي پــــه کرار شـــو

زه دنورو غو ندي نه وايم چـي جنګ کي
ما ور کړي زر او سردســتا په ننګ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنگ زما ؤ ته مي ودريـــدي په ننـــګه
روس که وتښ ته لا يي زما په ځنګ کي

دوحشـــت شـپه مـي په تا با ندي رڼا شوه
دوســت هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسـافر نه وم ميلـــمه وم د لتــــه کي زه
زه دکور په شان دمه وم د لــتــه کي زه
ټول ملـــت زما په خـــپله ميـلمه پال ؤ
که هـر څــو پاره جـامه وم ذلته کي زه

«پاك ملت» ماته په زړه کي چي ځاي راکړ
نو په پاك دنعــمتو نــــو بـــيرو بارشو

پيښوره ماته ګر ان لـکه خپـل خـــاك ئي
دمه ځاي چي« دافغان »او هم دپــاك « ئي»
تو ريالي دي دتاريخ چـــه ميلمـــانه کــړل
ته په سترګو کي ازغي دهـــر بنګيـــلاك ئي

دتاريخ دلوي هجـرت کيـــسه دي ويـــوړه
ا فتخار ئي ستا په ســر لکه دســـتارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مهاجر دستا دکور به پښتانه شي
په عزت به خپلي خاوري ته ستا نه شي
مخه ښه ورته په زور وایه انصاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

آچي ماته به ئي کتل اوهم ویل به ئي
بارشو داپیتي زمو نږ داوړو بارشو

داڅه لر عمر خو نه ؤ پیښوره
دشیدو ماشوم مي هم و کره دغره
په هر(اړکي) دي بدل کړل ما پو ستو نه
دهمت کیسه مي و لوله ژوره

ماددین په خاطر شاکړله کابل ته
په استان دي دستانه ؤ بیرو بار شو

تا ته زما کیسه له هر چاده څرکنده
تول دستاشوو تر تخاره تر هلمنده
ماشو مان او بو ډاکان مي تاتر خوا کړل
طیارو چي زغلول کنده په کنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مظـلـو مان لکـه باران چي اوريدل به
اوس په نورولکه ابردکــوهســـارشو

مهاجر چي زه دلـــــورراودختـــک شـــوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي ورك شـــوم
ســرو غر مو او توروشپو سره ســـــپارلم
تنها پاتي په ميـــدان لکه « شـــلك» شـــوم «۱»

داد مــخ داوښـــتو کســـان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خيـــمه ، نه مو بســـترۍ
خوندي کړي مــــو له ظلمه فقــط سر ۍ
دوطن دپريـــــښوډو مـــي چـــاره نوه
دين ناموس ته مي پيښ شوي لوي خطرۍ

مادخــداي په لسره دي وطن ته مخ کړ
غليم خوښ شو چي دښمن لاړو فرارشو
حوادثو زه په سل کمپو نو خــــورکړم
بيل له زو يه هم له پلاره هـم له ورور کړم

(۱) دلوګر دپيارو خيلو په دښته کي ګو ښي پروت کلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ته هيڅ را پاتي نه شو ل غير له خدايه
بې وسي لکه خيمه په ځان نسـکور کړم
کړودي مي په هيواد کي ځوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هـسي ناکرار شو

مايو عـمرپه بيديا او سـفر تـير کړ
خلکو څه زده چي ماڅرنګ مَحشر تير کړ
په داخل کي مي دګـټو لاندي ژونـد ؤ
مه مي پو ښته چي مـي څرنك بهر تير کړ

حو صلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور بانـدي بيـګار شو

چي په کورکي دجنت غـوندي ويا لي تلي
چي په سيورو دباغچو کي ئي وړ مي تلي
سره غرمه کي مي ليد ل چي ديو ميل نه
داوبو دژي دلانـدي ئي خـولي تلي
کـر بلا داکـوړي مي نه هيـريږي
جـل وهلي ئي داجـل سره کنار شـو
بي کسـي هم په پردي وطن چـه راشي
ژو نـد ئي مه بوله دمرګه هـم سـواشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په ورارو بورو کونهوچي څه تير شول
پرك به و چــوي كه په تيره باندي راشــي

چي يتــيم ني ددســتار او دښــمر شي
نو دمور په سر ني تا و دغــم دستارشو

داڅه ســيرو سياحـــت نه ؤ چي دلته
راشـــم ښاردپيـــښور او ياني بل تــه
په ما ســـل رنګه لمبـــي داور وي بلـي
دبابـــل اور ئـــي راوړي وه کابـــل ته

بتکــده ني دکـــمو ن کنهو کپر کړه
ابراهيم غـوندي مي قوم ځکه په نارشو

په كر هاله مـي چي څه را غله خبر ئي
با جوړ ته هـم درواوښت محـــشر ئي
ماته پاتي دكر هـــالي مقـــبره شـــوه
ستا كر هاله كي مشته شـولړدربدر ئي

زمـا كر هـــاله كي دو ينـو سيلابو نه
ستا كرهالي كي داوښكو رو دبـارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي مي ستر کو دیتیم ته چیري کوري
و به وینی پکي ســـل کر هالي نوري
داوطـــن ددردیدلو حـــادثـــو دي
په ماتم ني نن په تن کړه جامي توري

زه به کوم یو درته ښیم چي اعدام شو
زه به کوم یو درته ښیم چي په دار شو

مقــبره د ه دســرنــو هــره بـــاره
ده خــوابــگاه دشهــیدانــو هــره کاره
لږ قـــدم په احتــــیاط په احتــرام ږده
کــکــري دي د ســرپـــو هـــر ه لاره

دافغان په کور کي دومره خلك مړه شول
ورك له مرگ دافــغان دبچـــي پار شـــو

پیــــښور ه زه بـــلاږ کي را کیروم
مصیبت اوواویــــلاږ کي را کـــیروم
داچي ستا په کور میـلمه شوم تر نوروزه
زه دروس په ماجـراو کـــي را کیر وم
بوریا بــه ني دبـــل په تخــت ور نکړم
که مي ملـــك لــه حـوادثو په کرار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا نه څه پټ کــړم دکــور ئي پيښوره
زما دبـــــدي ورځــي ورور ئي پيښبـــــوره
روس چي مات شو امريكا په ځان و يريږي
مخــــكي ريږي لرم نـــوري پيـــښوره

روس كه لرشو تري خو ندي مي قول جهان كړ
امــريكا ته كـــــوره څه كيږي نن ئي وار شو

گيله نكړم له تـورا نه كه لار نه وړي
دامت چي را ســره كله بار نه وړي
زه له خپلو گيلمن يم چي خپــل وژني
دد ښمن سره پخلا دي تلوار نه وړي

زه چي لوي او څو مره لوړشوم مگرحيف حيف
پـــــه پيـــغور چـــي مي بدل هرافتـــــخارشو

اوس د« من » زامن پر مونږه شول ښاغلي
چي سړي ژ هغه مره شـــول يـــادي غلي
دقـــدرت دكــــوړاكــــيو نه مــــا يوس يم
دمات شوي دښـــمن مخكي مي چي زغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان چي غواړي قوم به خـــودداسي سپکيږي
په جهاد دروند شوي قوم مي ښخـــګه خوار شو

چي له تا نه ئي سر و کيش په کابل شـــو
دپردو نه ئي لاس و خوت نور پخـپل شـو
آ- اسلام چي دافغان نوم ئي ژونـدي کړ
لدي واړو ئي سوري سوري کـو کل شـو

وکم ظـرفي دقـــدرت په ورخ شکاريږي
دپـــرون مجاهد ځرنګه اشرار شـــو

زه په دام دازميبنتو نو کي را کـــيريم
زه سپك کړي چي نخوت دهر امــير يم
زه بي لاري رهنـــماو کـــړم بي لاري
زه چـــيچلي ارادت او خــپل تد بير يم

په کتـهـلي خپـــل کابل کي اسـير کر ځم
هم بد نـــام مـــي پکي بيره او دستار شو
پيـــبنوره زما زخـــمو نه نه جـوړيږي
دانـــفاق وهـــلي زړو نه نه جـــوړيږي
دشمـــنان دعقيـــدي مـــــي وانې زړه کي
داســـلام په نام حــزبو نه نـــه جـوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داســــلام په نــامه کـــار دآزري کا
دعــو تکر مي دپرون اوس تیکدار شــو

دلته کـــــوره هر ظــالم پکي طرف دی
چي ښه وائي ځان ته هـــغه بي طرف دی
نن طرف او بي طـــرف دواړه مجـرم دي
چي پکي مي دملت ټول حـــق تلف دی

دمنـــــطق خـــبره لاړه زور مطرح دي
چـــي وژل کا هــغه زيات پکي حقدارشو

پيـــــسوره داخه ژوند دي چــــي پړ ماده
په وطـن بانـــــدي مـــي بل شان کر بلاده
څوک تري تشتي څـوك وردرو مي پـــه تريکو
هـــك حيران پکـــي امي او هــــم ملاده

بي حيا چي پکي زور ومـــــونده نوهله
بنـــده خـــپله دهـــوس داقتـــدار شو

يو ملت مي څوټوټي شـــو ته ئي شـــماره
نيم په کور او نيم بي کـــوره نيـــم په لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك په يو نوم څوك په بل نو م كرښني كاږي
دتقســـــــيم خـــــــبره لاړه تــر مزاره

ولـــسوال مي شهنـشاه شـو والي څه كړي
پدي مـلـك دګډ وړي كـي كل اختـيار شو

چي تر ټولو ښـــــه وژل كا نو جنـــرال شو
چي په مرګ مو رتبي ور كړي دامو حال شو
نه به تـــــه وي نه به زه وم كه ســـــبا ته
خداي ئي مكړ ه څـوك په ديوكي مارشـال شو

څـو مي دا نـــشي اخسـتي په خودكيږي
كـــنه تير هـــــم ور سره زمو نږه وار شو

داسلام په نـامـه ځـانته كـــار و باسي
په حـــــيله هـر نــاروا تـــه لار و باسي
داغ ميـــخو نه به دي ووهـــي په ․سر كي
دا چي ګڼي له پښـــودي خـــار و باسي

هــغه كل چـــي داوبو پر ځاي دي ويني
ور كـــــولي اوس دستا دلاري خار شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوي اسلام مي تـري نه ننګ کا چي په نام ئي
داسـي لو بي رسـوا و کـړي څوك په بام ئي
چـي په واك کي ئي ښکاره خپل حقيقت شو
او س پو هيږم چي لو که وه ښـه مـرام ئي

دشـعار فضـل ئي لاړ خلك ئي نا وري
حقـيقت کي ئي شکاره په اقتدارشو

پيښوره دغه سـتو نزه به هم حل شي
دادتير غو ندي به بيـا مي الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چي رښتـيا شو
تير به لور دغـه لور دګنـګل شي

انقـلاب کي لاندي بانـدي او ترخي وي
چي دګل مينه مي کړه په لاس مي خار شو
دغه شـپه به خداي سـبا کا پيښوره
غليمان به خـداي رسوا کا پيښوره
ګيوړي چي څو مره تاوکا باك ئي مکړه
دابـه ګړ وړتمـول تبـاکا پيښوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يه زمــــا دبـــدو ورځـــو كلك مـــلګري
و به ګوري شخ دستار كه رون ســهار شو

تا پـــريږدم چي دهجرت دشـــپو ملګريه
ډير خـــفه يم دنكـــبت دشــپو ملـــګريه
په قيامـــت چـــي پـــلار له زو يه بيزاريږي
زه به ســـــتايم دقيـــامت دشپو ملګريه

نه هيـــــريږي پيـــښور كله هـــيريږي
ځكـــه مـــالره په بـــده ورځ په كـار شو

تــــه زمـــا دشـــــهيدانــو مقبـــره ئي
ته زما دمـــاشــو مانـــو خـــاطــره ئي
تازمـــــا په ســـر بمـــونو ته تن ور كړ
ته زمـــا غـــورځنګـــــونو كـــهواره ئي

پيښـــــوره ته خـــو زه او زه خـــو ته يم
يــو دبل نه چـــي په بده ورځ كي جار شو

تــــه زمـــا دهـــــجرتـــو نو خـــاطره ئي
ته زمـــا دعظمتـــــو نـــــو خـــاطره ئي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته ماته پاچاهان په ســـــــلامي شـول
ته زما دشـــــهر تـــــونـــــو خـاطره ئي

روس مي مات ستا په بازو کړخوددي ستايم
چي منـــــکر دي څوك دښودي ګناهګارشـــو

خداي دي ساته پيښوره زماوطن شـوي
زمادډيـــروناروولـــــو ته مـــد فن شوي
ته چي هر څه يي خو ئي ولي صحرا وي
ستازما دي هسکيرلو ته چمـــن شوي
خداي دي ساته ددي دهر دســـپيرو نه
شاخ ئي مات شه که په تادکل ګذارشو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ARIC
B
3.532
MUZ
4358

زماد۱۳۵۳ کال دسلواغي دمیاشتي دهجرت ملګري

شهید شابدال (محمد خان)

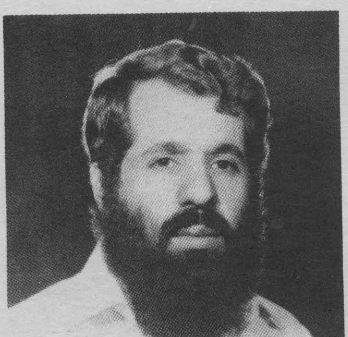

داکتر عبدالبصیر (محمدانور)

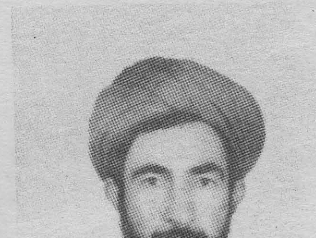

محمدزمان « مزمل »

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library